

Verklaard of weggeredeneerd?

Katholiek Nieuwsblad, 16 mei 2008

door Henk Rijkers

[KatholiekNieuwsblad](#)

Zodra we erin slagen de problemen rond de darwinistische evolutietheorie bij het grote publiek te krijgen, is de ondergang van die theorie nog slechts een kwestie van tijd.

Dat is steeds de stelling geweest van Phillip Johnson, de Amerikaanse topjurist, die geldt als de vader van Intelligent Design. Met de succesdocumentaire *Expelled*, vorige maand in de VS in première gegaan, lijkt het eerste deel van zijn wens uitgekomen. De film concentreert zich op het recht van vrij onderzoek aan onze universiteiten. Deze zitten geheel dichtgetimmerd. Zelf nadenken en onderzoeken is er verboden, zodra de conclusies leiden buiten de darwinistisch getrokken paden. Wie het toch doet, is expelled, wordt als ketter uitgestoten. Maar wetenschap is toch geen godsdienst?

Nee, maar de experimentele natuurwetenschap is wel voortgekomen uit de middeleeuwse theologie. Mensen horen daar vaak van op, maar het is een historisch feit. Je kunt dat onder andere nalezen in de klassieke wetenschapsgeschiedenis *De mechanisering van ons wereldbeeld* (1950) van Eduard Dijksterhuis. Intelligent Design is dan ook niet op de eerste plaats een strategie van conservatieve Amerikaanse christenen, maar het oorspronkelijke uitgangspunt van de opwindende procesmatige zoektocht naar hoe de wereld om ons heen in elkaar zit, die we nu wetenschap noemen. "God heeft het boek van de natuur geschreven in de taal van de wiskunde", jubelde Galileo Galilei al. De werkelijkheid – geschapen door de hand van een vaderlijke Schepper – heeft een begrijpbare structuur, die wij kunnen achterhalen. Vanuit dat vertrouwen begint de wetenschap. De Grieken hadden het nog niet en liepen vast, ondanks geniale aanzetten. Wij hadden het wel, en genieten nog elke dag van de oogst.

Wat deugt er nu niet aan de darwinistische evolutietheorie, die door *Expelled* onder vuur wordt genomen? Het antwoord is eenvoudig: de theorie klopt niet, althans niet in de mate waarin de aanhangers het voorstellen. Haal een baby uit het oerwoud, wiens voorouders altijd op het primitiefste niveau hebben geleefd. Geef dat kind een moderne opvoeding. Hij (of zij) zal zich ontwikkelen tot een modern mens, misschien zelfs tot een geleerde die tien talen leert, complexe problemen oplost en de snaartheorie van het heelal verbetert. Hoe kan dit? Hoe kan een kind, oorspronkelijk gedoemd tot een primitief bestaan, hersens hebben die zo ongelooflijk overbemeten zijn dat hij net zo goed een geleerde blijkt te kunnen worden? Is dat geen ontwerp?

"Hoewel Darwins evolutietheorie weinig bijdraagt aan de inhoud van de wetenschap, heeft die veel te bieden aan haar ideologie. Zij doet dienst als de scheppingsmythe van onze tijd, door aan de natuur eigenschappen toe te schrijven die voorheen aan God toebehoorden", schrijft de briljante agnost David Berlinski. Daar zit hem de kneep. Het gaat het darwinisme niet om de verklaring van de werkelijkheid, maar om de wegverklaring van het wonder dat eraan ten grondslag ligt.

Overgenomen met toestemming van [Katholiek Nieuwsblad](#).